

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-07

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 1: Synpunkter angående ämnet arbetslivets villkor inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Ingen progression då det är en kurs.
Övriga synpunkter och förslag	Förbättrad från tidigare version. Tydlig och lagom stort centralt innehåll.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 2: Synpunkter angående ämnet arkitektur inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	I ämnets övergripande syfte nämns redan i första stycket att eleverna ska ges möjlighet att utveckla förståelse av estetikens betydelse för människors välbefinnande och livsmiljö. Därför är det högst olyckligt att detta inte nämns i centralt innehåll redan i arkitektur 1. Där nämns form, funktion och teknik, men estetiken nämns inte förrän i arkitektur 2 med: Samband mellan material, färg, ljud och ljus. Detta är alldeles för grundläggande kunskaper för att inte lyftas in redan i arkitektur 1.
Övriga synpunkter och förslag	En ännu större oro är att i ett minskat utrymme för programfördjupning kommer estetiken få "stryka på foten" när vi vet att arkitektoniskt uttryck är något som påverkar alla i samhället. Arkitektur är något som ingen kan undkomma och det är av högsta vikt att de utformas som "sköna" dvs estetiska och det är av högsta vikt.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 3: Synpunkter angående ämne Bageri inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	
Övriga synpunkter och förslag	I ämnet Bageri nivå 2 tycker jag att det saknas 50 poäng. Det är viktigt med utbildning och övning om eleverna ska ha chans komma in på arbetsmarknaden för bagare & konditorer

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 4: Synpunkter angående ämnet bild och form inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Vi anser att förslaget ser mycket bra ut. Det centrala innehållet känns välutvecklat med en tydlig progression i ämnet.
Övriga synpunkter och förslag	Vi har inga övriga synpunkter.

Bilaga 5: Synpunkter angående ämnet Biologi inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>Yttrande skola 1:</p> <p>Biologi på gymnasiet</p> <p>Nivå 1</p> <p>Fysiologi och anatomi Då fysiologi och anatomi ska lyftas in redan i nivå 1, behöver det tydligare skrivas ut vad som ska ingå här respektive i nivå 2. Nivå 1 täcker som det ser ut i förslaget en stor del av det som idag finns i Biologi 1 kursen. Den är svår att hinna som den är. Att dessutom lyfta in fysiologi och anatomi gör att den växer ytterligare. Ett förslag vore att istället för att titta på några organsystem enbart plocka ut anatomi och fysiologi av könsorganen, för att läsa i samband med avsnittet och sexualitet och sexuell hälsa. Hur som helst måste det väldigt tydligt framgå vad som ska läsas i nivå 1 respektive nivå 2 vad gäller detta.</p> <p>Var ska undervisning om preventivmedel, menscykeln och hormonreglering ingå? Det är väl något som ska ges till alla, nu kan det både hamna i nivå 1 eller 2 beroende på om det ingår i "sexuell hälsa" eller under "hormonsystem, förebyggande åtgärder, infektioner och smittspridning" i nivå 2</p> <p>Biologin i omvärlden Varför är det olika skrivningar när det gäller Biologin i omvärlden? I nivå 1 föreslås Biologin i omvärlden innehålla "Biologi bakom uppmärksammade händelser i omvärlden" (lite oklart), medan nivå 2 ska behandla "Biologi bakom historiska och aktuella händelser i omvärlden". Varför olika skrivningar? Den senare skrivningen skulle med fördel kunna gälla för både nivå 1 och nivå 2.</p> <p>Gällande "Biologin i omvärlden" under centralt innehåll så är ett förslag att ha samma formulering i Nivå 1 och i Nivå 2, alternativt göra det tydligt varför det ska vara olika, och att i så fall tydligt visa vad som skiljer i vad som avses ska tas upp i de olika nivåerna. "Biologi i olika sammanhang, till exempel i filmer, populärkultur</p>

	<p>och skönhetsindustri” (som i förslaget bara finns med i Nivå 2 , passar bra även in i Nivå 1, t.ex. i samband med området “Sexualitet och sexuell hälsa samt hur detta kan kopplas till relationer, identitet och samtycke”.</p> <p>Förslag, för “Biologin i omvärlden” under centralt innehåll (För både nivå 1 och nivå 2): Biologi bakom historisk och aktuella händelser i omvärlden. Frågor om etik och hållbar utveckling med koppling till biologi. Biologi i olika sammanhang, till exempel i filmer, populärkultur och skönhetsindustri.</p> <p>Biologins arbetsmetoder och granskning av information i den nya planen står det enbart fältstudier, laborationer, mätningar och simuleringar.</p> <p>I den gamla står det fältstudier och undersökningar inom ekologi och användning av modern utrustning. Simulering av evolutionära mekanismer, till exempel naturligt urval. Hur man identifierar organismer. Mikroskopering vid till exempel studier av celler eller celledelning.</p> <p>Det betyder att skolan kan göra “fältstudier på stan” och inte använda sig av mikroskop och är därför en klar försämring i den nya skrivningen.</p> <p>Ekologi och evolution Momentet Organismers beteende samt beteendets betydelse för överlevnad och reproduktiv framgång föreslås flyttas till Nivå 2. Detta beror antagligen på att man måste ge utrymmer för momentet Fysiologi, anatomi och hälsa, men känns olyckligt eftersom detta moment hjälper eleverna att förstå evolutionsteorin. Dessutom är det ett moment som även de elever som annars ej är så intresserade av biologi tycker är spännande och därför blir lätt att ta till sig.</p> <p>Nivå 2 När det gäller första rubriken och första punkten under ekologi så går det inte att tolka skrivelsen som den ser ut nu. Vad menas med fördjupning av ekosystemets struktur och dynamik. Detta behöver förtydligas. Precis som med anatomin och fysiologin bör det specificeras vad som ska ingå. Ett förslag är att global uppvärmning, bärkraft och populationsekologi skulle kunna ligga i nivå 2, medan grundläggande kunskaper om ekosystemens uppbyggnad, kretslopp och biologisk mångfald skulle kunna ligga i nivå 1.</p>
--	--

	<p>Yttrande skola 2:</p> <p>Biologi på gymnasiet</p> <p>I stort sett är progressionen i ämnet tydlig.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vissa ämnesområden är mer enskilda och finns då med i nivå 1, vilket är bra. Framför allt är detta bra vad gäller sexualitet, samtycke och relationer - vilket annars hade fallit mellan stolarna för de naturelever som enbart läser nivå 1. - Vidare vill vi lyfta en synpunkt/farhåga gällande kopplingen mellan nivå 1 och nivå 2. Som centrala innehållet står skrivet nu finns stor frihet för varje enskild lärare (vilket också är bra) men det kan medföra att det blir svårt att få till progressionen och nivå 2 som en fortsättning på nivå 1 om läraren byts mellan nivåerna. - Ytterligare synpunkt - gällande nivå 1 finns det en risk att kursen blir å ena sidan mycket omfattande för eleverna med mycket innehåll eller å andra sidan ytlig där man inte hinner skapa förståelse för innehållet. Nivå 1 har ett mycket stort och brett innehåll. <p>Yttrande skola 3:</p> <p>Måste bli tydligare vilka delar av det centrala innehållet som ska behandlas i Bi 1 respektive Bi 2. Riskerar att bli godtyckligt hur mycket som ska behandlas i första kursen. Om väldigt många delar ska beröras i Bi 1 riskerar det att bli väldigt ytligt. Progressionen i kunskapsnivå gör att det - åtminstone traditionellt - har varit färre som når högre betyg i den högre kursen. Finns stora risker för ökad stress i Biologi 2 för eleverna om betyg för 200 p ska avgöras. Behövs troligen stora utbildningsinsatser bland lärare om likvärdig betygssättning ska vara målet.</p>
Övriga synpunkter och förslag	<p>Yttrande skola 1:</p> <p>Hänvisar till ovanstående svar.</p> <p>Yttrande skola 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De nya betygskriterierna är bättre - tydligare och lättare att arbeta efter - Bra att flera aspekter på hälsa ingår - Bra att "Granskning av vetenskapliga och icke-vetenskapliga påståenden" finns med. - Bra att skrivelsen "inom vart och ett av kursens områden" försvinner. Det bidrar i sig självt till större möjlighet till progression i ämnet. Detta bidrar även till större frihet för varje lärare (vilket är bra, men kan riskera olikhet och eventuellt godtycklighet mellan olika lärare). <p>Yttrande skola 3:</p> <p>Nivå 1</p>

	<p>Fysiologi, anatomi och hälsa. Oklarheter kring formuleringen "Några organsystem och deras uppbyggnad, funktion och samspel"? Blir otydligt hur många och vilka organsystem som ska behandlas och i vilken omfattning.</p> <p>Nivå 2 Ekologi och evolution Det behövs ett förtydligande kring vad som menas med "fördjupning kring ekosystems struktur och dynamik..." eftersom liknande formulering används under samma rubrik (Ekologi och evolution) i Nivå 1.</p> <p>Fysiologi, anatomi och hälsa Vi saknar en punkt som ger en tydlig koppling till immunförsvar. Är tanken att detta ska inkluderas i punkten om fysisk och psykisk hälsa? Förslag att lägga till formuleringen; "Infektioner och smittspridning utifrån immunförsvarets funktion."</p> <p>Biologin i omvärlden Vad syftas på i formuleringen "Biologi i olika sammanhang, till exempel i filmer, populärkultur och skönhetsindustri."? Är tanken att skönhetsindustri ska behandla frågor om exempelvis hormonstörande ämnen? Anabola steroider? Kroppsideal? Förslag är att använda formuleringen; "Biologi i olika sammanhang, till exempel i filmer, populärkultur och skönhetsnormer (alt. skönhetsideal)." Att under den här rubriken "Biologi i omvärlden" inte nämna hälso- och sjukvård riskerar att leda till att lärare tror att det är viktigare att undervisa om biologi i populärkultur och skönhetsindustri än att istället lägga mycket mer fokus på biologiska kunskapers betydelse för modern hälso- och sjukvård. Betänk att det är kursen Bi 2 som är den kurs som ska skapa intresse och kunskaper för att gymnasieelever ska vilja läsa vidare till sjuksköterska, biomedicinsk analytiker och läkare etc.</p>
--	--

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 6: Synpunkter angående ämnet byggnadsverk inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Förslaget ser ut och progressionen är tydlig.
Övriga synpunkter och förslag	Det blir ett måste att ha CAD inom inriktningen samhällsbyggande - och miljö då stora delen av kursen Byggnadsverk kommer förutsätta det.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 7: Synpunkter angående ämnet CAD inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Vi ser inte riktigt en progression mellan nivå 1 och 2. Innehållet i nivå 2 av CAD-ämnet känns otydligt och svårtolkat jämfört med nivå 1, som känns som nuvarande CAD 1 och CAD 2.
Övriga synpunkter och förslag	Innehållet i nivå 2 av CAD-ämnet känns otydligt och svårtolkat jämfört med nivå 1, som känns som nuvarande CAD 1 och CAD 2.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 8: Synpunkter angående ämnet Caféluncher inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	-
Övriga synpunkter och förslag	Jag anser att det är fullt tillräckligt med en nivå i ämnet Caféluncher (100p). Det ska inte krävas några förkunskaper för att läsa Caféluncher.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 9: Synpunkter angående ämnet design inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Ämnesplanen för design är relevant och bra. Dock uppfattar vi det som att det centrala innehållet i design 1 är lite för omfattande och man hinner inte arbeta igenom de olika delarna för att "lägga en stadig grund". Den blir lite för mycket "prova på" enligt oss.
Övriga synpunkter och förslag	Hur många skolor som kommer att ha möjlighet att genomföra design 3, då de flesta gymnasieskolor vi har varit i kontakt med via CETIS (teknik i skolan) endast i dagsläget erbjuder design 1 och utrymmet kommer att krympa ännu mer inom programfördjupning på teknikprogrammet (vilket vi faktiskt tycker är olyckligt.)

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 10: Synpunkter angående ämnet digitalt skapande inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Bra tillägg: Undervisningen ska ha en experimentell och undersökande karaktär och ge elevernas möjlighet att arbeta med kombinationer av olika uttryck. Centralt innehåll: Bra med "Relevanta begrepp" och "Etiska frågor".
Övriga synpunkter och förslag	Möjligtvis vilka yrken, platser där man kan ha nytta av "Digitalt Skapande".

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 11: Synpunkter angående ämnet Entreprenörskap & Företagande inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Se svar under nästa fråga
Övriga synpunkter och förslag	I förslaget står det "...ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande.....förmåga att starta, driva och avsluta ett fiktivt företag" Lägg till följande text "...och avsluta ett fiktivt företag eller ett företag som drivs inom Ung Företagsamhet"

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-07

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 12: Synpunkter angående ämnet Y inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Bra att nivå 1 handlar om introduktion till estetiska uttrycksformer och att nivå 2 innefattar hur det berör och påverkar människor. Tycker överlag att progressionen ser bra ut.
Övriga synpunkter och förslag	På nivå 2 står "begrepp inom valt område" men det framgår inte på vilket sätt detta val sker i ämnet. Önskar att detta kan förtydligas.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 13: Synpunkter angående ämnet fysik inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Den ser rimlig ut ... Tydligt vilket stoff som ska behandlas och bra koppling till betygskriterierna.
Övriga synpunkter och förslag	"Kunskaper om fysikens lagar, modeller ..." borde ligga först i betygskriterierna. Bra att "orientering om ..." har försvunnit. Vi förstår inte hur skönhetsindustrin ska in i ämnet ! ... Flytta "Huvuddragen i standardmodellen" från nivå 1 till nivå 2 eftersom det är bra att ha tagit sig an speciella relativitetsteorin innan detta moment.

Bilaga 14: Synpunkter angående ämnet Företagsekonomi inom gymnasieskolan

	Yttrande Företagsekonomi 1
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Se svar i nästa fråga
Övriga synpunkter och förslag	<p>Lämna inga frågor här. Om ni har några frågor så ska dessa ställas till Skolverkets upplysningstjänst.</p> <p>Företagsekonomi 1 1/ Kursen blir väldigt "full" med innehåll som digitala verktyg och ledarskap & organisation. Kursen innehåller redan mycket. Flytta digitala verktyg till Företagsekonomi 2</p> <p>2/ För mycket ledarskap & organisation i Fek1 vilket riskerar att inga elever väljer kursen Ledarskap & organisation.</p> <p>3/ Minska och reducera fokus på ledarskap i Fek1</p>

	Yttrande Företagsekonomi 2
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Se svar i nästa fråga
Övriga synpunkter och förslag	<p>1/ För mycket ledarskap & organisation i Fek2, vilket riskerar att inga elever väljer kursen Ledarskap & organisation.</p> <p>2/ Minska och reducera fokus på ledarskap Fek2.</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-07

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 15: Synpunkter angående ämnet geografi inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Syftet har förenklats något och det är bra. "Utveckla sin tilltro", samt "reflektera och kommunicera" är fortfarande svårt att förstå för eleverna. Progressionen från nivå 1 till 2 känns rimlig. Från grunderna i nivå 1 till fördjupning i nivå 2.
Övriga synpunkter och förslag	Betygen har förenklats vilket är bra.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 16: Synpunkter angående ämnet Grafisk Kommunikation inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Se svar nedan
Övriga synpunkter och förslag	I dag erbjuds kursen som programfördjupning inom ekonomiprogrammet. Det är viktigt att även i framtiden erbjuda kursen som programfördjupning. Eleverna har mycket stor nytta och användning av dessa kunskaper i kurserna Entreprenörskap samt Entreprenörskap & företagande, dvs när de driver UF-företag och då utformar visitkort, skyltar, affischer, säljmaterial, posters, roll-ups, prisinformation och reklam. Att driva UF-företag är obligatoriskt för ekonomieleverna på Katedralskolan.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-07

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 17: Synpunkter angående ämnet hem- och konsumentkunskap inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	När det endast finns en kurs är det svårt att ha synpunkter på progression. Det finns större möjlighet att se en progression om det finns en nivå till.
Övriga synpunkter och förslag	<p>Ämnets syfte är tydligt med att skriva fram att utveckla förmåga att leva ett självständigt liv.</p> <p>Det centrala innehållet tydligt framskrivet.</p> <p>Kursen är stor och innehåller mycket centralt innehåll. Vi saknar hem- och konsumentkunskap 2 som vi anser är en viktig kurs för våra elever. Vi har valt att ha hem- och konsumentkunskap 2 som en valbar kurs för vi anser den är så viktig som förberedelse inför vuxenlivet. Det finns större möjlighet att se en progression om det finns en nivå till. Likaså möjligheten att få det ämnet under hela gymnasietiden eftersom det ska möta upp syftestexten om att leva ett självständigt liv. Viktiga delar som tas upp och det känns angeläget att inte behöva stressa fram arbetet för att hinna med alla delar. Berör man delarna inom kurs 1 så kan man fördjupa och se progression tydligare om kurs 2 fanns. Vi önskar således att det kommer att finnas även en kurs på nivå 2 inom hem- och konsumentkunskap.</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 18: Synpunkter angående ämnet kemi inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>En skola lämnade yttrande att förslagen ser bra ut.</p> <p>En annan skola yttrar sig enligt följande: Kemi, nivå 1: fällningsreaktioner borttaget (känns grundläggande borde ligga kvar i nivå 1), stökiometrin har blivit väldigt luddig (finns risk för att olika skolor tar upp olika saker och att det inte ger den kunskapen som krävs för universitetet - saknar ord som substansmängd, koncentration mm), väldigt konstigt att läsa biokemi innan man läser organisk kemi ordentligt- syftet med detta är otydligt. Saknar felkällor i kemins arbetsmetoder- detta är något väldigt viktigt att reflektera över som naturvetare. Detta är väldigt grundläggande att ifrågasätta vad som blev fel och hur man kan förändra experimentet för att man ska undvika felkällor. Utan detta sätt att tänka kommer det naturvetenskapliga arbetssättet att urvattnas och det blir också väldigt svårt för naturvetare att klara sitt gymnasiearbete där de ska genomföra en naturvetenskaplig undersökning- där man alltså prövar och varierar olika förutsättningar. Formuleringen "värdering" är för luddig och riskerar att detta inte tas upp.</p> <p>Kemi, nivå 2: kemiteknik inom industrin är nytt- ta bort det (livscykelanalyser har gjorts på högstadiet), redoxreaktioner och balansering av reaktionsformler- flytta till nivå 1 (grundläggande), flytta tillbaka hela biokemin till nivå 2..</p> <p>Betygskriterier: Generellt är betygskriterierna mycket kortare och många saker är borttagna. I orden "värderar och redovisar" kan man läsa in orden "metoder, resultat, slutsatser", det är lite luddigt. Det står heller inget om felkällor/förbättringar i betygskriterierna (se texten angående kemi, nivå 1). När det står "kommunicerar eleven" är det lite luddigt- här är det "naturvetenskapliga språket" borttaget (föredrar det då det är mindre luddigt och väldigt viktigt att de lär sig). "Eleven genomför på ett säkert och i huvudsak systematiskt sätt naturvetenskapliga undersökningar". Även ordet SÄKERT bör vara fetmarkerat. För A: saknar att det ska vara komplexa problem samt att eleven ska kunna generalisera</p> <p>En tredje skola lämnar följande synpunkter: Om det med progression anses att bygga vidare på</p>

	<p>grundläggande kunskaper för att sedan både bredda och fördjupa dem kommer upplägget med de föreslagna nivåerna ev inte gynna den typen av process. Nivå 1 har just nu betydligt mer stoff än ämnesplanen för Kemi 1 och det kommer därför innebära att de föreslagna delarna kommer beröras betydligt yttligare vilket i sig kommer skapa problem för bedömning och definition av "välutvecklade analyser". Vi ser risker med att göra nivå 1 för omfattande då den, ännu tydligare än förut, ska ligga till grund för nivå 2 då det riskerar att öka arbetsbelastningen i nivå ett och minska både intresset och motivationen att ens läsa nivå två.</p> <p>Yttrande skola 3: Måste bli tydligare vilka delar av det centrala innehållet som ska behandlas i Ke 1 respektive Ke 2. Riskerar att bli godtyckligt hur mycket som ska behandlas i första kursen. Om väldigt många delar ska beröras i Ke 1 riskerar det att bli väldigt yttligt. Progressionen i kunskapsnivå gör att det - åtminstone traditionellt - har varit färre som når högre betyg i den högre kursen. Finns stora risker för ökad stress i Kemi 2 för eleverna om betyg för 200 p ska avgöras. Behövs troligen stora utbildningsinsatser bland lärare om likvärdig betygssättning ska vara målet.</p>
<p>Övriga synpunkter och förslag</p>	<p>Yttrande skola 1:</p> <p>Nivå 1 1: Eftersom båda nivåerna innehåller samma övergripande delar finns det en markant risk för att nivå 1 blir ännu mer stofftät än förut. Vi ser att det minskar tiden för att processa information och tex träna på kemins arbetsmetoder.</p> <p>2: Stökiometrin verkar bli större och även involvera gaser (igen) vilket är bra, men det kommer också kräva mer tid.</p> <p>3: Eftersom det, utifrån förslaget, är så mycket stoff är risken markant att det blir för yttligt, vilket gör det svårt att utvärdera. Alternativet är att antalet examinationer kommer öka, vilket kommer leda till ökad press på eleverna, vilket i sin tur riskerar att utarma elevernas motivation.</p> <p>4: Flera av punkterna behöver preciseras något mer (tex "kemitekniska tillämpningar...", "visualiseringar för att beskriva reaktioner" och "kemi bakom uppmärksammade händelser...", för att få en jämlighet mellan skolor i landet. Gör inte om samma misstag som förra gången ämnesplanerna förändrades och alltför många ofärdiga delar lämnades i knät på en lärarkår som hade svårt att enas vilket gjorde att det tog flera år innan någon form av jämlighet kunde uppnås mellan vissa delar av skolsverige.</p>

5: Punkterna; "Kemin bakom uppmärksammade händelser i omvärlden" och kemitekniska tillämpningar" behöver preciseras. De riskerar annars att nedprioriteras då punkterna; Materia och energi och Reaktioner och jämvikt just nu tar upp merparten av nuvarande kemi 1 kursen och det kommer kräva stora förändringar och framförallt ändrade prioriteringar där det kommer vara svårt att tex få in den moderna atommodellen (vilket ju krävs för högre studier) och en djupare förståelse för kemisk bindning om alla nya punkter ska kunna hinnas med så att eleverna bereds en rimlig chans att göra sig själva rättvisa.

6: Om inte eleverna får möjlighet till djupare förståelse av det som ingår i nivå ett, tex genom att göra kursen för stofftät, kommer inte eleverna uppleva en progression eftersom de måste bygga vidare i nivå två på befintliga kunskaper. Det är såklart en intressant pedagogisk utmaning, men som det ser ut nu verkar förutsättningarna inte gynna elevernas möjligheter till djupare kunskaper.

7: För elever som går naturvetenskapligt program med inriktning naturvetenskap, och då läser både nivå 1 och nivå 2, måste strukturen gå hand i hand med strukturen för examinationerna. Om eleverna ska visa att de nått en progression i nivå två riskeras att examinationer med störst påverkan på betyget genomförs i slutet på kursen, vilket skulle innebära att två års kemiundervisning samlas till ett fåtal stora examinationer. Liknande system finns i andra skolformer (tex IB) och konsekvenser av detta behöver analyseras och hanteras då det också tenderar att skapa stor och onödig stress hos eleverna. Om flera ämnen dessutom kommer avslutas samtidigt, beroende på programstrukturen och fördelning av de olika nivåerna över åren, riskerar flera års undervisning att examineras under kort tid. Detta kommer såklart vara upp till skolorna att lösa men strukturen på nivåerna sätter förutsättningarna för hur examinationsupplägget kommer se ut.

Nivå 2

8: Punkten; "Kemi i olika sammanhang" behöver definieras. Vad innebär "kemi i filmer"? Precis som för nivå 1 finns risken att de delar som är för otydliga väljs bort till förmån för stoff som vi vet kräver tid för eleverna att jobba med för att förstå på djupet och på så sätt visa på en tydlig progression.

9: Vad gäller punkten "kemiteknik" behöver den exemplifieras ytterligare för att få en tydlig funktion i kursen, tex genom att bestämma att tex Haber-Bosch processen ska ingå för att ytterligare öka jämlikheten och i förlängningen rättviseaspekten i skolsverige. Om så inte görs behövs tydliga riktlinjer för att underlätta för lärare att ge likvärdig undervisning, framförallt på små enheter med kanske enbart en kemilärare.

10: Kemi i populärkultur handlar, iaf enligt många elever, enbart

	<p>om egentillverkning av olika droger. Att ha med det här som en punkt i en ämnesplan upplever jag som onödigt då bilden av vad kemi är, kan vara och fungerar kommer nyanseras av att eleverna lär sig mer om arbetsmetoder och labbteknik. På så sätt kommer de själva kunna kritiskt granska och förhålla sig till populärkulturella företeelser utan att det för den delen behöver vara en punkt i en ämnesplan och allokeras tid från att förbereda dem för vidare studier i kemi.</p> <p>11: Det är viktigt att säkerställa likvärdighet mellan skolor, framförallt i en övergångsperiod eftersom det är lättare att bygga vidare på en bra grund om det finns ett tydligt ramverk behöver det finnas på plats innan övergången sker. Även om det är liknande innehåll i ämnet kemi och dess nivåer som det var i kurserna kemi 1 och 2 kommer omställningen ändå vara stor och kräva nya kursupplägg, delvis ny syn på examinationer och framförallt summativa examinationer i antal och storlek. Tydliga råd och riktlinjer kommer därför vara viktigt att det finns tillgängligt innan omställningen sker.</p> <p>Yttrande skola 2:</p> <p>Ämnets syfte: här har kemiteknik införts och förmågan att hantera kemikalier och utrustning är borttaget. Det är ett grundläggande syfte för kemin att kunna laborera och det borde stå med i ämnets syfte.</p> <p>För övrigt är många formuleringar mer luddiga. Det som har varit så bra i kemin innan är att det inte har varit luddigt- det lämnar inte så mycket rum för tolkningar om vad som bör finnas med vilket leder till att utbildningen blir likvärdig. När formuleringarna blir mer luddiga finns det risk för att utbildningen inte blir likvärdig på olika skolor.</p> <p>Yttrande skola 3:</p> <p>Nivå 1 Reaktioner och jämvikt Missvisande rubrik eftersom inte jämvikter ska behandlas och olika ämnen som ska behandlas inte finns med i rubriken.</p> <p>Livets kemi Biomolekyler uppbyggnad kräver kunskaper i organisk kemi som eleverna inte har.</p> <p>Kemisk analys Bättre byta exemplet kromatografi mot spektrofotometri och ta kromatografi i Kemi 2 i stället.</p> <p>Kemin i omvärlden I grunden positivt.</p>
--	---

	<p>Nivå 2 Reaktioner och jämvikter Märkligt att ha fällningsreaktion som exempel på fällningsreaktion. Borde inte elektrolys redan funnits i Kemi 1? Övertydligt att skriva att grafiska modeller ska användas.</p> <p>Kemi i omvärlden Mycket märkligt med exemplet skönhetsindustri. Varför nämns inte läkemedelsindustri som är ofantligt mycket större och ett mycket viktigare exempel.</p>
--	--

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 19: Synpunkter angående ämnet Konditori inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	-
Övriga synpunkter och förslag	<p>I ämnet Konditori, nivå 2 anser jag att det saknas 50 poäng. Då det är viktigt med utbildning och övning om eleverna ska ha chans komma in på arbetsmarknaden för bagare & konditorer.</p> <p>Ämnet konditori innehåller totalt 500p vilket är för lite. Ämnet bageri 700p om man räknar in det nya ämnet caféluncher. (jfr. ämnena matlagning 4 nivåer totalt 700p & servering 4 nivåer totalt 700p). Vi konstaterar åter att det är för få poäng i ämnet konditori eftersom specialiseringskurserna är borttagna i nuvarande form. Behåll specialiseringskurserna i nuvarande form.</p> <p>Sveriges bagare & konditorer kräver att ämnet Konditori måste utökas till totalt 700 poäng (inklusive choklad och konfektyr). Förslag: utöka med en nivå till Konditori 4 (100p) samt omarbete det centrala innehållet i ämnet konditori. Min erfarenhet säger mig att de elever mot utgången bageri/konditori är mer intresserade av att läsa konditorikurser än bagerikurser.</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-07

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 20: Synpunkter angående ämnet Konstarterna och samhället inom gymnasies

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Bra progression och inga yttrande.
Övriga synpunkter och förslag	Den första punkten under kreativa miljöer är ny i jämförelse med nuvarande kursplan. Hör önskar vi ett förtydligande med vad som syftas och vad som menas med kreativa miljöer.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 21 Synpunkter angående ämnet Ledarskap & Organisation inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Se svar på nästa fråga.
Övriga synpunkter och förslag	<ol style="list-style-type: none">1. Lägg tillbaka punkten "7. Förmåga att leda och organisera en verksamhet" som idag finns med i den nuvarande ämnets syfte, för att därigenom öppna upp till mer praktiska moment.2. Ordet "fungerande" i betygskriterierna är otydligt och svår att tolka. Byt ut "fungerande" till annat ord.3. Efterfölj strukturen i kriterierna som finns i Företagsekonomi.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 22: Synpunkter angående ämnet matematik inom gymnasieskolan

	Yttrande: Matematik - analys
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Vi har inte nya synpunkter jämfört med förra gången vi har diskuterat och skickat remissvar. Vi ser att innehållet är i princip samma som dagens matematik 3 och 4; ser att området "problemlösning" har skrivits om en del, men vi tycker att det är bra.
Övriga synpunkter och förslag	Vi tycker att det ser bra ut; vi har inga särskilda synpunkter eller förslag.

	Yttrande: Matematik - fördjupning
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Formuleringen "enklare linjära differentialekvationer" tycker vi borde stå "homogena och inhomogena" för att förtydliga vad som menas med "enklare".
Övriga synpunkter och förslag	Inga fler synpunkter.

	Yttrande: Matematik - specialisering
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Vi vill att ni förtydligar om man får läsa båda specialisering B och C. Vi vill att ni förtydligar om man får läsa specialiseringskurserna flera gånger.
Övriga synpunkter och förslag	Inga fler synpunkter.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 23: Synpunkter angående ämnet Matlagning inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	
Övriga synpunkter och förslag	<p>I ämnet Matlagning 2 står där i centralt innehåll: bröd och enklare bakverk.</p> <p>Det finns en överhängande risk att en rivalitet inträffar mellan de olika yrkes kök och servering/ bageri och konditori under grundkursen Måltid och bransch.</p> <p>Detta genom att yrkeslärarna inom kök och servering finner ett sätt att locka de bageriintresserade eleverna till utgången kök och servering OM texten bröd och enklare bakverk står i det centrala innehållet. Konsekvensen kan bli att det kommer vara ännu färre elever som väljer inriktningen bageri/konditori.</p> <p>Förslag: ta bort texten helt om bröd och enklare bakverk alt. ändra till enklare</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 24: Synpunkter angående ämnet medieproduktion inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Tilllägg syfte: - "reflektera över och samtala om etiska och estetiska frågor" = Bra - "kunna förmedla ett budskap" = också centralt för ämnet, alltså bra
Övriga synpunkter och förslag	Medieproduktion är ett ämne som innefattar teori och praktik vilket är kul. Det är väldigt likt Digitalt skapande, Digital kommunikation och Info Kom. Det är svårt att hitta utbildning för oss lärare för att bli behöriga inom ämnet.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 25: Synpunkter angående ämnet moderna språk inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Enligt GERS är antalet timmar olika för att ta sig igenom de olika nivåerna (till exempel: A1 motsvarar 80 timmar medan B1 motsvarar 120 timmar). Jag kan inte se att det görs något skillnad i antalet undervisningstimmar i Moderna språk nybörjare, fortsättning samt fördjupning.
Övriga synpunkter och förslag	Det är oklart huruvida eleverna kan läsa ett modernt språk i ett år eller inte. Som betygskriterierna är utformade, verkar det endast vara möjligt att läsa ett modernt språk i två år.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 26: Synpunkter angående ämnet musik inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>Jag tycker att det t.ex. är bra att populärmusikens utveckling ligger på nivå 1 och att musikens utveckling genom olika tidsepoker kommer i nästa nivå. Bli en tydlig progression. Också bra att musicerande utifrån genre kommer först på nivå 2. Dock funderar jag på om framträdanden för publik ska komma på nivå 2 - jag tycker det är något som gärna görs redan på nivå 1. Hellre i så fall vänta med musikens funktion för att uttrycka identitet osv till nivå 2.</p> <p>När det gäller arbetsmiljö tycker jag att handhavande av musikutrustning känns mer grundläggande än ergonomi så de kan gärna byta plats.</p>
Övriga synpunkter och förslag	<p>Termen Musikalisk fraserings under Nivå 2 - jag tycker att det är otydligt vad den innebär. Svårt att förstå om det är ytterligare en uppräknings av begrepp (men då borde det varit ett kommatecken) eller om det är något fristående (och varför det då inte står som en egen punkt). Det ser ju likadant ut idag, men har alltid upplevt det som otydligt.</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 27: Synpunkter angående ämnet psykologi inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>Saknas delar av biologisk psykologi i Nivå 1 för att skapa sammanhang av kunskaper t.ex. stress delat från ohälsa och kris som ett centralt innehåll. Progressionen kan bygga på komplexitet av samband istället för att introducera nya delar senare. Vad gäller psykisk ohälsa verkar detta vara en god progression mellan nivåerna t.ex. från ohälsa (affektiva symptom) till sjukdom (psykotiska upplevelser).</p> <p>När "skillnader mellan individer" skall bedömas är det ottydligt på vilken grund likheter och skillnader skall utredas av eleverna för att kunna nå olika nivåer.</p> <p>Otydlighet vad som skall gälla med begreppet "metoder" och progression blir svår om man skiljer på det från teorier på olika nivåer då de är sammanlänkande (en teori bör ju komma ur hur forskningen har gått till för att kunna bedöma om teorin är användbar och giltig).</p> <p>Psykosociala samband har en uppdelning, lik den för biologi, där vissa begrepp skiljs från nivå till nivå vilket gör progression svårt då dessa fenomen skapar större tydlighet när man talar om påverkan av andra människor, och vilket då skulle göra det potentiellt svårare att visa på nyanserade kunskaper vid Nivå 1.</p> <p>"Urval av grundläggande begrepp" kan äventyra likvärdigheten av betyg vid olika skolor och vissa betyg introduceras tidigare eller senare - vad gäller nivåer - då konsensus saknas vad som är grundläggande då det rimligtvis utgår antingen från olika idétraditioner, perspektiv och metoder.</p> <p>I nivå 1 omnämns hälsa som ett innehåll men i betygskriterierna ohälsa så elevers förmåga att nå högre betyg i nivå 1 verkar därmed begränsad.</p> <p>Arv och miljö diskussionens förankring bör komma tidigare för att kunna ha en progression i senare nivåer t.ex. med mer avancerade inslag om biologi såsom epigenetik samt inom sociokulturell psykologi som kulturella dimensioner eller ackulturationsprocesser.</p>

	<p>Psykologi Nivå 1-3 Innehållet i nivå 1 mycket mer grundläggande än övriga nivåer. Bland annat genom att biologisk psykologi, arv och miljö kommer först senare. Även kopplingen mellan psykologi som vetenskap och teorier kommer först i nivå 2.</p> <p>Psykologi - fördjupning Endast 1 nivå, och innehåller en betydande svårighetsökning i förhållande till psykologi 1-3.</p>
Övriga synpunkter och förslag	<p>"Reflektion över" tolkas som alltför brett för en bedömd elevprestation, vilket även kan höra ihop med mognadsnivå och språkförmåga snarare än kunskaper i ämnet psykologi. Att relatera till vardagliga erfarenheter kan vara ett tillgängligare vis att redovisa kunskaper.</p> <p>Positiv psykologi är ett något osäkert ämnesområde om innehållet skall bygga på vetenskaplig psykologi med god empiri.</p> <p>Det centrala innehållet kan vara för omfattande i de olika nivåerna. Risken är att det på ett fåtal undervisningstimmar blir splittrat och både otydligt och ibland snävt avgränsat. När även undervisningen styrs till sokratiska och reflekterande arbetsätt, saknas betoningen på faktakunskaper, vetenskapligt förhållningssätt och lärande.</p>

Bilaga 28: Synpunkter angående ämnet sociologi inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>Progressionen är bra och rimlig. De centrala innehållen hänger ihop mellan nivå 1 och 2 och ger en helhet. Det är en tydlig fördjupning i nivå 2. Kurserna berör intressanta och aktuella ämnen som ger en bra grund att utöka sociologi till 200 p.</p> <p>Centrala innehållet om metod (de sista två i nivåerna): Nivå 1: "Metoder för insamling av kvalitativa och kvantitativa data, till exempel intervjuer, enkäter eller statistik samt enklare bearbetning av data, till exempel kodning och statistik" Nivå 2: "Metoder för insamling och bearbetning av kvalitativa och kvantitativa data, till exempel intervjuer med enklare kodning, observationer med tolkning av fältanteckningar eller enkäter med grundläggande statistisk analys."</p> <p>Bra med konkreta exempel på metoder och vad eleverna ska lära sig. Progressionen blir något oklar då båda nivåerna innehåller enklare bearbetning av data och skillnaden är att i nivå 2 är den mer utförligt beskriven. Det är svårt att utforma en konkret uppgift till eleverna att samla in data utan att bearbeta den i nivå 1. Men en konkret tolkning av nivåskillnaden skulle kunna se ut som: att på nivå 2 samlar elever in data via enkät och sen jämför utifrån kvinnor och män. På nivå två ska de utforma en enkät utifrån likertskala och sedan använda spridningsmått som medelvärde och typvärde. Om det är intentionen så är det tydligt.</p> <p>Det kan också bli oklart med hur lydelsen "till exempel" ska tolkas. Ska intervju och enkät höra till nivå 1 och att observationer tillkommer till nivån 2 eller är det "bara exempel".</p> <p>Centrala innehållet om att använda teorier och begrepp: Samma för båda nivåer. "Användning av relevanta sociologiska begrepp och teorier för att belysa de sociala företeelser som behandlas" Bra att lärarens kompetens tillåts att avgöra detta och vad som blir skillnaden.</p> <p>Välfärdsstaten får ganska stor plats i centrala innehållet jämfört med i ämnesbeskrivningen, särskilt på nivå 2: "Välfärdsstatens inverkan på olika aktörer och samhällsstrukturer"</p>

	<p>utifrån social stratifiering med särskild betoning på tillit, till exempel till den offentliga sektorn och mellan olika grupper i samhället." Varför inte bara samhället?</p>
Övriga synpunkter och förslag	<p>Betygskriterierna utgår väl från det centrala innehållet och har en tydlig skillnad mellan nivåerna. Värdeorden är tydligare än i nuvarande kursplan.</p> <p>Bra att det har städats upp bland betygskriterierna då de har kortats ner och innehåller färre progressionsord.</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 29: Synpunkter angående ämnet teater inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Ser bra ut
Övriga synpunkter och förslag	Inga synpunkter

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 30: Synpunkter angående ämnet teknik inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Det står i ämnesplanen att eleverna ska få "möjlighet att arbeta med mätning, testning, beräkning, modellering samt risk- och rimlighetsbedömning". Testning, beräkning, modellering och risk- och rimlighetsbedömning står framskrivet i det centrala innehållet i kurserna, men mätning saknas här helt. Vi menar att mätning och mätteknik är viktigt och bör finnas med som ett element i det centrala innehållet i minst en av kurserna.
Övriga synpunkter och förslag	

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 31: Synpunkter angående ämnet träningsslära inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	Progressionen mellan kursen Träningsslära 1 och Träningsslära 2 blir tydligare i den nya ämnesplanen då det tydligare uppdelat i det centrala innehållet.
Övriga synpunkter och förslag	I den nya ämnesplanen är det en mycket tydligare struktur rakt igenom. Det centrala innehållet är tydligt uppdelat i en tydligt mer "teoretisk" del och en del som innehåller mer praktiska moment. Detta är bra då många elever som väljer kursen blir förvånade över hur stor del av kursen som faktiskt är teoretiskt inriktad. Kunskapskraven i kurserna är bättre, de ä indelade i mindre delar och inte så stora textstycken, vilket blir lättare för eleverna att tolka.

Bilaga 32: Synpunkter angående ämnet återvinning, återanvändning och återbruk inom gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>Återvinning, återanvändning och återbruk nivå 1 och 2</p> <p>Vi upplever otydlighet i progressionen kring vissa punkter under centralt innehåll. Över lag saknar vi exempel under centralt innehåll i nivå 1. Vi tycker även att det är lite väl många punkter under centralt innehåll, de borde kunna plockas ihop till färre då dessutom flera känns som upprepning.</p> <p>Vissa punkter under centralt innehåll upplever vi återkommer vid flera tillfällen. Exempelvis i nivå 2 återkommer olika typer av återbruk i flertalet punkter fast i olika formuleringar ("Processer för återbruksarbete", "Förlängning av produkters och materials livscykel", "Egen formgivning" och "Omhändertagande av restprodukter").</p> <p>Exempel på centralt innehåll med otydlig progression är exempelvis punkt två i båda nivåerna. "Produkters och materials livscykel [...] och [...] resursanvändning" ser vi som samma sak som "Processer för återvinning och återanvändning". I nivå 2 är punkten dessutom förtydligad genom exempel vilket saknas i nivå 1 och som kanske hade förtydligat progressionstanken i ämnet.</p>
Övriga synpunkter och förslag	<p>Vi efterfrågar vilken typ av maskiner och utrustning som ska användas i denna kurs. På APL kommer de i kontakt med griptänger för skräpplockning, kartongpress i mataffär, tömning av PET-flaskor i pantmaskinen, är det dessa maskiner/redskap ni avser så kan ni gärna skriva som exempel i punkterna. Eller är det redskap och verktyg vid återbruksarbete motsvarande det som finns i en slöjdsal?</p>

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 33: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för Barn- och fritidsprogrammet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	Inga synpunkter.
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	Vi har ett förslag om att byta namn på programmet. Förslag 1: Pedagogik och ledarskapsprogrammet Förslag 2: Ledarskapsprogrammet

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 34: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för Ekonomiprogrammet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	Vi har bara inriktningen ekonomi och att företagsekonomi nivå 2 föreslås ingå i inriktningen ekonomi bifaller vi och ser som positivt. Vidare att ämnet företagsekonomi har genomgått förändringar i och med kravet på tydlig progression ser vi också som positivt utifrån elevernas kunskapsutveckling och kopplat till de case vi har.
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	Inga synpunkter på behörighetsföreskrifterna.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 35: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för EI- och energiprogrammet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om progression i ämnet	<p>De programgemensamma ämnen verkar riktigt bra. Inom Automations inriktningar så är det 200p ämnen. Detta anser jag är för stora ämnen/kurser. Borde vara uppdelat på 100 p och fler kurser i stället.</p> <p>Inom elteknik inriktning tog man bort 200 p installationskurs och delade till två kurser á 100 p, Det är bra. De skall ju ändå slås ihop inom ämnet senare. Inom *Elteknik ämnet Kommunikationsnät 1 borde revideras och förnyas i centralt innehåll från gamla kursen (hoppas detta är gjort).</p>
Övriga synpunkter och förslag	Dela upp så alla kurser/ämnen är 100 p.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 36: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för Humanistiska programmet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	Inga synpunkter
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	Inga synpunkter

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 37: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för Naturvetenskapsprogrammet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	NANAT genomgår ingen förändring i programstrukturen.
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	Lärare som är behöriga att undervisa i kemi, fysik och biologi kommer fortsätta vara det i det nya ämnena.

Bilaga 38: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för gymnasiesärskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	<p>Programmet för estetiska verksamheter</p> <p>Angående skolverkets förslag avseende programstruktur för programmet för estetiska verksamheter anser vi att den ser bra ut. En sak som vi reagerar på är att hemkunskap 2 inte finns med vilket vi tycker känns synd. Vi anser att hemkunskap nivå 2 skulle vara bra för progressionen i ämnet. Det är också ett viktigt ämne inför vuxenlivet. Vi anser att det är bra att ämnet service och bemötande finns med i de programgemensamma ämnena i förslaget. Det ger en bredare möjlighet inför elevernas APL. För övrigt ser strukturen bred ut och det finns många olika möjligheter att utforma en fin utbildning för eleverna.</p> <p>Programmet för samhälle, natur och språk</p> <p>Angående skolverkets förslag avseende programstruktur för programmet Samhälle natur och språk anser vi att den ser bra ut. Det ämne som vi hade önskat vara med är service och bemötande. Samtidigt finns det fler kurser inom detta program som mer naturligt går att koppla mot elevernas APL så vi kan också förstå Skolverkets prioritering kring kurserna. Vi tycker det finns en bredd som gör att skolor har möjlighet att utforma sina program på ett bra sätt.</p>
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	<p>Angående behörigheter reagerar vi på att om en lärare t.ex. är speciallärare med inriktning utvecklingsstörning samt ämneslärare i samhällskunskap i exempelvis årskurs 7-9 inte blir behörig i ämnet samhällskunskap trots en bred ämnesbehörighet i ämnet. Det krävs då att läraren kompletterar och läser in så den är behörig i samtliga so-ämnen för att bli behörig i sitt ämne i anpassad gymnasieskola. Det vi har förstått att denna behörighet lutar sig mot är ämnena i grundsärskolan. I årskurs 7-9 på grundsärskola läser man SO- ämnen som en hel kurs till skillnaden mot gymnasiet där man läser alla som enskilda kurser. Det blir märkligt att en lärare inte kan undervisa i ett ämne som den är</p>

	<p>ämneslärare i utan att behöva komplettera med ytterligare tre ämnen.</p> <p>Vi delar skolverkets åsikt att det ska vara avgiftsfritt för den enskilde läraren att förnya sin legitimation i ämnen som läraren behöver söka om eller komplettera.</p>
--	---

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen gy/vux

2023-03-xx

BIN 2023-106

Skolverket

Bilaga 39: Synpunkter angående förslag till programstrukturer för Samhällsvetenskapsprogrammet inom gymnasieskolan

	Yttrande
Synpunkter och förslag om programstrukturen	I inriktningen beteendevetenskap föreslås att ämnena psykologi nivå 3 och sociologi nivå 2 läggs till inriktningen för att förstärka kunskaperna inom de beteendevetenskapliga områden. Vi ställer oss positiva till förslaget och har inget att anmärka på. Att pedagogik samt ledarskap och organisation föreslås utgå och finnas under programfördjupning ser vi också som positivt.
Synpunkter om behörighetsföreskrifterna	Inget som påverkar.

Manuell mönsterkonstruktion nivå 1 100p

Mycket bra grundläggande innehåll. Denna nivå kan vara tillräcklig för att kunna tillgodogöra sig innehållet i Digital mönsterhantering.

Manuell mönsterkonstruktion nivå 2 100p

Mycket bra innehåll med en genomtänkt progression mellan nivå 1 och 2.

Digital mönsterhantering nivå 1 och 2, 100+100p

Mycket bra innehåll med en rimlig progression mellan nivåerna.

Fackteckning och design nivå 1 100p

Mycket bra innehåll som är viktigt för utbildningen. Här får elever med en stor konstnärlig fallenhet möjlighet att utveckla och visa sina förmågor.

Modedesign och sömnad nivå 1-4

Detta ämne innehåller hela designprocessen av klädesplagg vilket består av väldigt många olika delar (planering, materiallära, sömnad, mönsterframtagning, kollektionsbyggande, verktyg och maskiner, ergonomi, färg form proportionslära, modeteckning, dokumentation, utvärdering , fackspråk mm.) vilket kommer göra att elevens kunskaper kommer att bli ytliga. Eftersom ämnet Modedesign och sömnad har ett så brett innehåll kommer det bli väldigt svårt för eleverna att nå de högsta betygskriterierna. En elev som är väldigt duktig i planering, sömnadstekniker och sömnad av hela plagg men har svårigheter med kollektionsbyggnad och skissteknik kommer ha mycket svårt att nå A-kriterierna.

Progressionen mellan nivåerna är rimliga.

Det hade varit önskvärt med nivå 5 och nivå 6 också med mer hantverksmässigt innehåll och av tex. nya och annorlunda material såsom skinn/fuskskinn, gore-tex, fuskpäls, spets, danstrikå mm.

Även specialtekniker för tex funktionsplagg, smocksömnad, chenille mm, ateljesömnad av gardiner, kuddar och dynor mm.

Ämnet textila material nivå 1 100p borde också finnas för utbildningar att erbjuda.

Dessutom behövs det textil design, i form av trycktekniker, färgning av tyger, brodyr för hand och frimotion på maskin.

Elever som väljer att gå Estetprogrammet Modedesign kommer inte att ha med sig så mycket sömnadskunskaper som från dagens Hantverksprogram utan kommer behöva komplettera med minst 1år i sömnad för att komma in på Yrkeshögskola eller tex. Borås textilhögskola p.g.a. det krävs arbetsprov på plats. Det är då viktigt att det statliga och kommunala utbildningssystemet tillhandahåller hela utbildningskedjan så att inte de studerande behöver söka sig till privata aktörer för att få behörighet till eftergymnasiala studier.

Vi måste även ha skolor som kan fånga upp hitflyttade personer med påbörjade eller avslutade utbildningar så att dom kan vidimeras in i vårt utbildningssystem. Vi kommer alltid ha vuxna som vill göra karriärbyte mitt i livet därför är det viktigt att det finns ämnen som Komvux kan erbjuda på gymnasial nivå.

Vi vet att textil industriell mikroproduktion saknar utbildad personal, vi vet att ateljé och scenproduktion fångar upp många med textil utbildning, vi vet att även fordonsindustrin hämtar personal med textila hantverkskunskaper till att arbeta med interiör design och produktion. Vi vet att befolkningens önskemål om att ta hand om sina klädesplagg ökar, därför behövs välutbildade personer som kan möta deras behov.

I dagsläget är medelåldern ganska hög bland personer med stor erfarenhet inom de textila yrkena så gruppen måste fyllas på med yngre medarbetare.